

Försökstekniska utmaningar med majs: Minnesanteckningar 2009-03-09

Etablering av bestånd

- Man bör sträva efter såtid 25 april-10 maj. Tidigheten vid sådd är viktigare än att jorden blivit 8 grader.
- Gödsling av parcellförsök bör uteslutande ske med konstgödsel. Stallgödsel ger för stor variation och osäkerhet. Majs behöver fosfor tidigt och kväve senare, därför är delad giva förmodligen bäst. Maximal gödselgiva är 170 kg N/ha.
- Ogräsbekämpning ska ske med den bästa sortens medel och det är bättre att undvika majs sorter som inte tål det medlet.

Skörd

- Majsen skall skördas vid lämpligt mognadsstadium dvs. tidiga sorter får inte skördas för sent.
- En stubbhöjd på 30 cm skulle vara lämpligt för att spegla verkligheten, men en stubbhöjd på 10 cm gör att det blir lättare att skörda exakt i försöken. Ett medelvärde på 20 cm som används idag är en lämpligt stubbhöjd i försöken.
- De flesta skördar sker maskinellt. Kostsamt att bestämma kolvandel, kan det skippas i dagsläget? Bestämning av kolvandel endast intressant om man inte mäter stärkelsehalten.

Provtagning vid skörd

Provtagningen vid skörd är mycket viktig och svår att få representativ. Skördemaskinerna har ingen provtagningsutrustning i dagsläget. Alternativet till att ta prov från den skördade mängden är att ta enskilda plantor och hacka och sen ta ut prov. Dessa plantor kan också skickas hela till lab och låta dem torka, mala och reducera. Det är dock viktigt att ha ett bra system för hur dessa plantor väljs ut för att de ska bli representativa. En ytterligare möjlighet är att kolvar kan plockas ut först och maskinen skördar resten och sedan vägs det och tas ut prov för analys från respektive skörd. Detta blir dock väldigt kostsamt med arbete.

Gradering av grödan

- Beståndshöjd mäts med hela plantan (även blomman).
- Sjukdomsgraderingar är sällan gjort automatiskt, endast på beställning.
- Viltskador är viktigt att dokumentera.

Dokumentation

Det finns ett nytt system för rapportering av fält försök Nordic Field Trial System utvecklat i Danmark Systemet tillåter mer extrainformation än det svenska och är snabbare.

Väderdata

Temperatur och nederbörd är mätta värden. Solinstrålningen mäts bara på 8 ställen och sedan beräknas solinstrålningen på övriga platser genom att använda molntätheten på olika plaster. För mer info se: SMHI site, The STRÅNG model

<http://www.smhi.se/cmp/jsp/polopoly.jsp?d=6251&l=en>

Det finns dock andra stationer för mätning a globalinstrålning. Kontaktperson för beställning av dessa kan vara Kjell Gustavsson (kjell.gustafsson@lantmannen.com). Även vägverket och Luftfartsverket har väderstationer, men huruvida dessa mäter solinstrålning är oklart.

Analyser

- Majs är svårtorkad då den torkar ojämnt och stärkelsen kan förstöras i för hög värme. Den kan därför behöva mer än en natt för torkning vid max 60° C.
- Den nya NDF-analysen inkluderar förbehandling med amylas, så stärkelsen i majsensilage ska inte vara ett hinder för en korrekt NDF-analys.
- Det är önskvärt med samkörning av in vitro analys metod med danskarna. Danskarna använder en modifierad Tilley and Terry för att mäta in vitro OMD. I Sverige har vi använt VOS och den metoden ska fungera med stärkelsehalter upp till 30 %.
- Vid utvärdering av majsensilage är det viktigt att även fokusera på smältbarhet av kg ts och inte bara på energiskörd/ha. Viktigt att få med NEL 20p MJ/kg TS
- Frågan ställdes om hur kvaliteten på majsensilage ska uppdelas efter analys? Ts-halt, stärkelsehalt eller in vitro OMD? In vitro OMD är bra eftersom den speglar både fiber och stärkelledens utnyttjande.
- Om man ska rapportera försök till NorFor finns ett speciellt excelark. Kontakta Maria Åkerlind (Maria.Akerlind@svenskmjolk.se) för att få tag på det.

Möten och seminarier med möjligheter att diskutera och presentera resultat om majs

- 20-21/4 Nordic Forage Network, Lillehammer, Norway
- 24/6 Borgeby Fältdagar, Borgeby Gård, Bjärred
- 27/8 Majsworkshop Uppsala Svensk Mjölks konferens
- 6/9 The XIth International Symposium on Ruminant Physiology (ISRP) will be held in Clermont-Ferrand, France

Lantmännens Majstävling 2009

- Mars Seminarium
- Juni Borgeby fältdagar
- September Seminarium
- November Final

För mer info Kontakta Kjell Gustavsson (kjell.gustafsson@lantmannen.com), Lantmännen

Nordic workshop on maize hybrid evaluation (feb 2010)

Kontakta, Märten Hetta (marten.hetta@njv.slu.se) för mer information

Vid protokollet

Johanna Wallsten och Märten Hetta